

Neštěstí nechodí po horách

Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech, říká nám známé přísloví. Svě o tom ví i královský služebník z Kafarnaum. Byl to zřejmě významný člověk zastávající nějaký úřad v královské správě. Nevíme o něm nic bližšího. Mohl sloužit Herodu Antipovi, který vládl v Galileji, nebo dokonce mohl sloužit samotnému římskému císaři. Byl to tedy nejspíše šlechtic, úředník či ministr, významný člověk. Ovšem ani takovým se nevyhýbají různé životní problémy a neštěstí. Tento královský služebník má syna, který je těžce ba na smrt nemocen. A to je situace, ve které nepomohou ani dobré známosti, ani vysoké postavení, ani majetek. Zřejmě už vyzkoušel lékaře, ale stav jeho syna se zdá být lidsky beznadějný. Jeho syn je už blízko smrti (v. 47). Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech, a to i po lidech z „lepší“ společnosti. Jsou prostě věci, které vstupují do životů lidí, a to bez rozdílu jejich vzdělání, společenského významu či velikosti majetku. Neštěstí, nemoci, nehody, všelijaké životní krachy potkávají chudé i bohaté, významné i naprosto neznámé, krále i lokaje. A když nějaké takové neštěstí a trápení přijde, je každý bezmocný. I kdyby měl člověk v rukou velkou moc a ovládal celé říše, může nastat chvíle, kdy je to všechno k ničemu, kdy zůstane docela bezmocný.

Do Galileje se ale vrátil Ježíš. Vrátil se tedy do svého domovského kraje, do města, kde nedávno proměnil vodu ve víno. A najednou se před ním objevil náš královský úředník, a prosí, aby šel s ním domů a uzdravil jeho syna. Tento muž ztratil veškerou naději v běžné léčebné prostředky. Jedna naděje ovšem ještě zbývá. Vrátil se přece ten zvláštní muž, který mění vodu ve víno, který v Jeruzalémě obrátil naruby celý chrám, který hovoří o Bohu novým způsobem. Nevíme, co přesně o Pánu Ježíši tento úředník věděl. Ale to, co věděl, stačilo k tomu, aby uvěřil, že Ježíš může ještě pomoci. Ještě není vše ztraceno, pokud je zde on, ten, který má tak zvláštní moc

Máme tu před sebou obraz otce, který prosí Pána Ježíše za své dítě. Můžeme si to trochu převést do naší zkušenosti. Jaké požehnání pro život dítěte je, když má rodiče, kteří se za něho modlí a kteří ho přinášejí před Ježíše. A to jistě nejen v tak kritické chvíli, jakou vidíme zde. Je to velký dar a vklad do života, když se rodiče za své děti s vírou modlí, nejen za jejich zdraví, ale také za celý jejich život, za jejich budoucnost a rozhodování, za to, aby samy našly cestu k Pánu Ježíši a poznaly ho také osobně. To nemusí být vidět hned, ale modlitby rodičů jdou s dítětem do života a mají svůj vliv.

Je to velká věc, děti, které tu jste dnes s námi, když se za vás tatínek nebo maminka modlí. Vědí totiž, že vás Pán Ježíš miluje a chce vám být nablízku. V Bibli máme takový příběh, ve kterém k Pánu Ježíši rodiče přinášeli své děti. Chtěli, aby se za ně pomodlil a aby jim požehnal. Našli se ale někteří, kteří jim v tom bránili, aby ho takovými malými dětmi neobtěžovali. Ale on se těch dětí ujal, neposlal je pryč, ať mu dají pokoj. Bral je do náručí a měl radost, že může být na chvíli s nimi. Když se vaši rodiče za vás modlí, tak vás také „přinášejí“ před Pána Ježíše a prosí, aby byl s vámi, aby vám požehnal, aby vás chránil, aby vám pomáhal.

Nevidíte-li zázraky a znamení

Tak i zoufalý otec z našeho příběhu přichází za Pánem Ježíšem a prosí ho za uzdravení svého syna. Ježíš na to ovšem odpoví zvláštní větou: „*Nevidíte-li zázraky a znamení, neuvěříte*“ (v. 48). Jak tomu rozumět? Je to pokárání? Nebo prosté konstatování skutečnosti? Na prvním místě v tom slyšíme, že Pán Ježíš přikládá větší význam víře než zázrakům. Nevidíte-li zázraky, nedospějete k tomu hlavnímu, tedy k víře. Víra, a ne zázrak, je zde jasně viděna jako to hlavní, co chce Ježíš darovat lidem. Lidé to ovšem mají často nastaveno tak, že jsou dychtivější vidět spíše ten zázrak než se obtěžovat vírou v Krista. V Ježíšově době to nebylo jiné. Mnoho lidí se o něj zajímalo a šlo za ním spíše proto, že byli uchváteni jeho zázraky, než že by jej s důvěrou uznávali Božím Synem a svým Pánem. Ap. Pavel vystihl jeden z typických rysů izraelského národa své doby slovy: „*Židé vyhledávají zázračná znamení*“ (1K 1,22). Je nám to lidem asi obecně blízké. Zaujmu nás věci neobvyklé, něco, „co nám rozum nebere“. To upoutá naši pozornost. A Ježíš říká, a možná je v tom nádech povzdechu, že dokud jeho posluchači nevidí zázraky, neuvěří v něho. Dokud nevidím, dokud si nesáhnu, neuvěřím, můžeme někdy slyšet od lidí.

A přece Ježíš divy a zázraky činil. Ne ovšem pro lacinou popularitu a povrchní obdiv. Jan opakovaně nazývá Ježíšovy divy *znameními* (v. 54). Znamení, to je něco víc než zázrak. Znamení, to je něco jako směrová šipka, která ukazuje nějakým směrem. Jan na konci svého evangelia napsal: „*Ještě mnoho jiných znamení učinil Ježíš před očima učedníků, a ta nejsou zapsána v této knize. Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život v jeho jménu*“ (J 20,30-31). Ježíšovy divy nebyly samoúčelné. Vnímavému člověku to byla znamení, že Ježíš je Boží Syn. Byla to pozvání k víře v něho. „*Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním,*“ řekl Ježíšovi Nikodém (J 3,2). To, co činil Ježíš bylo zcela mimořádné. Nikdo jiný takový zde předtím nebyl.

Ovšem je také pravda, že ani sebevětší zázrak nezaručí, že lidé v Ježíše uvěří. Kolik divů a znamení učinil Ježíš během svého tříletého působení? A přece skončil vyhnán na kříž. Od vlastního národa. V jednom z Ježíšových podobenství zaznívá věta: „*Neposlouchají-li Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.*“ (Lk 16,31). Pokud má člověk vůči Bohu a jeho slovu srdce uzavřené, nepřesvědčí ho ani největší myslitelný zázrak. A tak v té větě či povzdechu „*Neuvidíte-li zázraky a znamení, neuvěříte*“, je obsažena mnohá tíha a obtíž Boží cesty za člověkem: Jak jsme my lidé vůči Pánu Bohu někdy nedůvěřiví, jak daleko jsme někdy od jeho lásky a blízkosti, jak nerozumíme tomu, když se k nám sklání a když k nám mluví.

A tak si i s vámi, děti, chceme dnes připomenout, že Ježíš je Boží Syn, že je to mocný Pán, a že nás zve, abychom měli odvahu mu důvěřovat. Důvěra, to znamená že se na někoho mohu spolehnout. Není to vždycky snadné někomu důvěřovat. Možná jste už zažili, že jste někomu věřili, něco jste někomu svěřili a on vás nějak pak zklamal. Na Pána Ježíše se můžeme spolehnout, protože je pravdivý, nevodí nás za nos. To, co řekl a co pro nás vykonal, to platí. A platí to dodnes.

Uvěřit v Ježíše

Tak tedy Pán Ježíš nejprve říká onomu otci (ale i všem okolo, a nakonec i nám všem), jací my lidé někdy dokážeme být. Že jsme někdy zpozdilí důvěřovat Bohu, že jsme chtiví zázraků a důkazů. Proč to ale říká zrovna tomuto otci. Cožpak on už k Ježíši nepřichází s vírou? Ale lze pozorovat jistý vývoj jeho víry. V tomto příběhu krásně vidíme, jak je slovo víra obsahově pestré. Ten královský úředník uvěřil vlastně hned natříkrát a pokaždé jeho víra měla jiný rozměr. Jako by časem rostla, rozvíjela se a prohlubovala. Nejprve zřejmě přichází za Ježíšem jako divotvůrcem, mužem, který má zvláštní schopnosti. Pak čteme, že uvěřil Ježíšovu slovu, že se má vrátit domů a že jeho syn je uzdraven. A nakonec, když zjistil, že jeho syn byl skutečně uzdraven v tu hodinu, kdy s ním mluvil Ježíš, uvěřil v Ježíše on i všichni v jeho domě. Pán Ježíš chtěl, aby ten člověk poznal a přijal víc než zázrak. Chtěl, aby poznal jej samého, Ježíše samého. Proto se možná zprvu tak trochu zdráhá. Chce, aby se ten muž hlouběji zamyslel nad tím, koho že to žádá o pomoc. Že je to někdo, kdo přináší víc, než znamená a zázraky, že je to někdo, na koho mohu složit celou svou důvěru života. Že mu mohu důvěřovat nejen jako divotvůrci, ale také jako Božímu Synu. A že tu nejde jen o nějaký dílčí zásah do života, ale o něco, co může prostoupit celý můj život.

A tak ve škole víry musí královský služebník učinit další krok. Má víru na to, že když s ním Ježíš půjde domů, tak může jeho syna uzdravit. Ale Ježíš jej vyzývá: „*Vrať se domů, tvůj syn je živ!*“ (v. 50). Velká výzva otcově víře. Mohly ho napadnout různé otázky. Copak to jde, uzdravovat někoho na dálku? Osobní přítomnost, to je něco jiného, z Ježíše může vycházet uzdravná síla, která se přenesla na jeho syna. Ale takhle? Na dálku? Otec musel uchopit svou víru ještě docela jiným způsobem, než na co byl připraven. Takový je i náš život víry. Nelze vyžít z dřívějších zkušeností. Pán Bůh před nás staví nové a nové situace, ve kterých musíme nově svou víru uchopit. Pokud něco v životě víry prožijeme, můžeme si za

ít myslet, že takto to bude vždy a všude. Ale víra by pak ustrnula a přestala by už být vždy novým čekáním na Pána. Udělali bychom si vlastní představy, jak víra a Pán Bůh „fungují“. Ale on se nedá vtěsnat do našich představ. Jedná svobodně a svrchovaně. A to je velká výzva naší víře. Musíme být připraveni důvěřovat mu, že bude jednat tak, jak chce on, a ne, jak jsme mu to předepsali my. I tento otec má docela jasnou představu o tom, jak by to „mělo zafungovat“. A najednou má být všechno jinak. A to docela dost jinak. On se mnou nepůjde domů. Ale na to jsme spoléhal. Co teď? Musí v sobě najít důvěru v Ježíšův způsob, ne v ten svůj vlastní. Nevíme, co všechno se v něm odehrávalo. Ale vidíme ten výsledek. Totiž, že uvěřil Ježíšovu slovu a šel domů. Bez špetky něčeho hmatatelného v ruce. Ve škole víry v Ježíše tím postoupil o veliký kus dopředu.

A nakonec, když jde domů a zjistí, že jeho syn je zachráněn a že se tak stalo právě v tu chvíli, kdy mu Ježíš řekl – tvůj syn je živ, rozevřelo se jeho srdce víře v Ježíše patrně už dokořán: „*A uvěřil on i všichni v jeho domě*“ (v. 53).

A tak milé děti, také s vámi si chceme připomenout, že Pán Ježíš se chce s námi setkávat, že chce, abychom ho poznávali, nejenom jako velkou postavu historie, nejenom jako někoho, kdo činil velké zázraky. Především věříme, že Pán Ježíš je Boží Syn, kterého za námi poslal Pán Bůh, jeho Otce. A protože věříme, že Ježíš je Boží Syn, chceme se učit spoléhat na něj ve všem, co prožíváme, chceme se učit jeho slovům a poslouchat je. Uvěříme i my jeho slovům?